

Nr 125

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående ytterligare utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1958/59; given Stockholms slott den 13 mars 1959.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

G. E. Sträng

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 13 mars 1959.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDELL, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anför efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter.

De anslag, som efter riksstatens fastställande ytterligare äskats för det nu löpande budgetåret, har uppförts dels å tilläggsstat I, som fastställts av 1958 års B-riksdag (rskr. 1958: B 130), och dels å tilläggsstat II, som avser till innevarande års riksdag gjorda anslagsäskanden, upptagna i propositionerna nr 2, 40 och 88.

De ytterligare anslagsäskanden avseende tilläggsstat II till riksstaten för innevarande budgetår, vilka ansetts nu böra föreläggas riksdagen, har tidigare denna dag anmälts. På hemställan av vederbörande föredragande har Kungl. Maj:t därvid fattat beslut enligt bilagda utdrag av statsrådsprotokollet för denna dag (*bil. 1—6*). En sammanställning över av Kungl. Maj:t å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1958/59 till och med denna

dag äskade anslag *utöver* de i propositionen nr 2 upptagna anslagen torde få bifogas statsrådsprotokollet i detta ärende (*bihang*).

Av sammanställningen framgår, att efter det propositionen nr 2 till årets riksdag framlades å tilläggsstat äskats sammanlagt 101,4 miljoner kronor å driftbudgeten och 23,3 miljoner kronor å kapitalbudgeten. Av förstnämnda belopp avser 9,0 miljoner kronor ytterligare kostnader för organiserande av en svensk FN-styrka, 90,0 miljoner kronor utgifter under socialdepartementets huvudtitel i arbetslöshetsbekämpande syfte samt 1,4 miljon kronor avskrivning av nya kapitalinvesteringar. Av utgifterna å kapitalbudgeten hänför sig 22,5 miljoner kronor till statens utlåningsfonder, avseende sysselsättningspolitiskt motiverade äskanden, nämligen dels i propositionen nr 40 17,5 miljoner kronor till statens lånefond för den mindre skeppsfarten, dels i förevarande proposition 5,0 miljoner kronor till fiskerilånefonden.

Å tilläggsstat I har av föregående års B-riksdag anvisats anslag om 30,5 miljoner kronor å driftbudgeten och 3,9 miljoner kronor å kapitalbudgeten. I propositionen nr 2 har å tilläggsstat II äskats anslag om tillhopa 187,2 miljoner kronor å driftbudgeten och 78,5 miljoner kronor å kapitalbudgeten. Vid bifall härtill samt till de efter avlämnande av propositionen nr 2 till och med denna dag gjorda ytterligare anslagsäskandena å tilläggsstat II skulle anslagen å tilläggsstater till riksstaten för budgetåret 1958/59 uppgå till sammanlagt för driftbudgeten 319,1 miljoner kronor, varav 1,4 miljon kronor till avskrivningsanslag, och för kapitalbudgeten 105,7 miljoner kronor.

Chefen för finansdepartementet hemställer härefter, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att godkänna de förslag, om vilka Kungl. Maj:t enligt bilagda utdrag av statsrådsprotokollet för denna dag (bil. 1—6) fattat beslut.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdde hemställen förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:
Alice Magnusson

Egentliga statsutgifter

Fjärde huvudtiteln

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 13 mars 1959.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDELL, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM.

Chefen för försvarsdepartementet, statsrådet Andersson, anmäler härefter under försvarsdepartementets handläggning hörande ärenden angående egentliga statsutgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1958/59 samt anför därvid följande.

E. Diverse

[1] 20. Ytterligare kostnader för organiserande av en svensk FN-styrka. Efter förslag av Kungl. Maj:t i propositionen 1956: 198 anvisade riksdagen å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1956/57 under fjärde huvudtiteln ett reservationsanslag av 10 000 000 kronor till Kostnader för organiserande av en svensk FN-styrka. Sedermera har riksdagen efter förslag av Kungl. Maj:t i propositionerna 1958: 2, 1958:125 och 1959: 2 å tilläggsstat II till riksstaterna för budgetåren 1957/58 och 1958/59 anvisat ytterligare (5 000 000 + 6 500 000 + 6 000 000 =) 17 500 000 kronor för ifrågavarande ändamål avseende kontingentens verksamhet tiden intill utgången av maj 1959. Såsom framgår av propositionen 1958: 125 avses huvuddelen av ifrågavarande kostnader skola bestridas av FN. Hittills har från FN influtit 6 448 052 kronor, avseende andra kostnader för kontingenten under tiden den 1 november 1956—den 31 december 1957 än materielkostnader.

Av förenämnda propositioner framgår vidare att den svenska FN-kontingentens verksamhet ursprungligen beräknades komma att omfatta en tidrymd av sex månader från och med november 1956. Sveriges deltagande i övervakningsverksamheten har emellertid kommit att utsträckas i tiden, och enligt av Kungl. Maj:t meddelade beslut må kontingenten fortsättningsvis vara organiserad längst intill utgången av januari 1960. Från maj 1958 har dessutom kontingenten förstärkts med cirka 150 man till omkring 500

man. Härjämte har tjänstgöringsomgångarna förlängts från sex till sju månader (prop. 1958: 125).

Såsom i det föregående nämnts har riksdagen anvisat medel till bestående av kostnaderna för den svenska FN-styrkans verksamhet intill utgången av maj 1959. Då beslut föreligger att kontingenten må vara organiserad intill utgången av januari 1960 erfordras ytterligare medel för verksamheten. För kontingentens femte omgång, vars personal tjänstgör tiden november 1958—maj 1959, beräknades kostnaderna till sammanlagt 7 000 000 kronor (prop. 1959: 2, s. 4). Med hänsyn till att Kungl. Maj:t numera fattat beslut om att kontingenten från och med den sjätte tjänstgöringsomgången skall omfatta omkring 650 man, vilket innebär en ökning med omkring 150 man, torde kostnaderna för kontingentens fortsatta verksamhet komma att öka. Jag beräknar sålunda att i runt tal 9 000 000 kronor kommer att erfordras för verksamheten under tiden juni—december innevarande år, avseende kontingentens sjätte tjänstgöringsomgång. Såsom i det föregående nämnts avses huvuddelen av ifrågakvarande kostnader skola ersättas av FN. Eventuellt behov av medel utöver vad som nu angivits torde, liksom tidigare förutsatts, få tillgodoses från anslaget till oförutsedda utgifter. I den mån så sker bör förhållandet senare anmälas för riksdagen.

Från FN inflytande ersättningar torde böra tillgodoföras inkomstiteln Övriga diverse inkomster.

Aberopande det anförda hemställer jag således, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Ytterligare kostnader för organiserande av en svensk FN-styrka* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1958/59 anvisa ett reservationsanslag av 9 000 000 kronor.

[2] 21. Svenska övervaknings- och repatrieringskontingenterna i Korea. Efter förslag av Kungl. Maj:t i propositionen 1953: 234 angående täckning av kostnaderna för svenskt deltagande i stilleståndsövervakning samt vid repatriering av krigsfångar i Korea anvisade riksdagen å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1953/54 under fjärde huvudtiteln ett reservationsanslag av 5 000 000 kronor till Svenska övervaknings- och repatrieringskontingenterna i Korea.

Den svenska repatrieringskontingenten har efter slutfört uppdrag upplösts i mars 1954. Övervakningskontingentens verksamhet pågår alltjämt, men dess personal har starkt reducerats och uppgår nu till omkring 12 personer mot omkring 90 personer i mars 1955.

För övervakningskontingentens fortsatta verksamhet har riksdagen under förenämnda anslagsrubrik dels efter förslag av Kungl. Maj:t i propositionerna 1954: 220 och 1955: 150 å tilläggsstat I respektive II till riksstaten för budgetåret 1954/55 anvisat sammanlagt (3 000 000 + 1 400 000 =) 4 400 000 kronor, dels ock efter förslag av Kungl. Maj:t i propositionen 1955: 204 å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1955/56 anvisat

4 200 000 kronor. Hittills har således anvisats sammanlagt 13 600 000 kronor under anslaget.

I skrivelse den 28 oktober 1958 har *försvarets civilförvaltning* hemställt, att ytterligare medel måtte ställas till ämbetsverkets förfogande för att bestrida kostnaderna för övervakningskontingentens fortsatta verksamhet och till stöd härför anfört i huvudsak följande.

Intill utgången av september 1958 hade av anvisade medel omkring 13 250 000 kronor tagits i anspråk. Den kassamässiga behållningen uppgick den 1 oktober 1958 således till omkring 350 000 kronor. Då härav 30 000 kronor var bundna i utestående oredovisade förskott m. m., utgjorde den icke disponerade behållningen under anslaget 320 000 kronor. I anslagsbelastningen ingår ett belopp av omkring 85 000 kronor avseende vissa traktements- och representationskostnader, som enligt utrikesdepartementets bestämmelser tillkommit den svenske delegaten i den neutrala övervakningskommissionen i Korea under tiden juni 1953—juni 1956 och som förskottsvis bestritts från anslaget. Detta belopp borde enligt ämbetsverkets mening rätteligen bestridas av medel under tredje huvudtiteln.

Med utgångspunkt i anslagsbelastningen under budgetåret 1957/58 och med hänsyn till inträffade prisstegringar m. m. beräknar civilförvaltningen medelsbehovet för månad under innevarande budgetår till i runt tal 70 000 kronor. Därest övervakningskontingentens verksamhet skall fortgå erfordras således ytterligare medel.

Departementschefen

Det finns för närvarande ingen möjlighet att bedöma, hur länge övervakningskontingenten i Korea kan behöva fortsätta sin verksamhet. Jag anser mig emellertid böra beräkna medel för verksamheten intill utgången av år 1959. I samband härmed vill jag framhålla, att jag förutsätter att kontingentens personalstyrka hålles så låg som det är möjligt.

Försvarets civilförvaltning har under hand meddelat, att hittills anvisade medel täckt kostnaderna för övervakningskontingentens verksamhet till och med februari 1959. Civilförvaltningen har beräknat kostnaderna för den fortsatta verksamheten till i runt tal 70 000 kronor i månaden. Jag biträder dessa beräkningar. De sammanlagda kostnaderna under tiden den 1 mars 1959—den 31 december 1959 skulle således uppgå till 700 000 kronor. Denna summa måste emellertid betraktas som ungefärlig med hänsyn till svårigheterna att beräkna vissa utgiftsposter samt möjligheten av en kommande avveckling av kontingentens verksamhet. Jag förutsätter att eventuellt behov av ytterligare medel får tillgodoses genom anlitanande av anslaget till oförutsedda utgifter. Frågan om täckning av sålunda bestridda kostnader torde få framdeles anmälas.

Jag utgår från att det belopp av 85 000 kronor, som från förevarande anslag utgått till den svenske delegaten i den neutrala övervakningskommissionen, skall slutligt bestridas av anslaget.

Under återopande av det anförda får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Svenska övervaknings- och repatrieringskontingenterna i Korea* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1958/59 anvisa ett reservationsanslag av 700 000 kronor.

Vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

Jan Nilsson

Egentliga statsutgifter

Femte huvudtiteln

Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 13 mars 1959.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDELL, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM.

Chefen för socialdepartementet, statsrådet Nilsson, anmäler härefter under socialdepartementets handläggning hörande ärenden angående egentliga statsutgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1958/59 samt anför därvid följande.

E. Arbetsmarknadsstyrelsen med dithörande verksamhet

[1] 8 a. Ytterligare kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m. Under rubriken Kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m. har för innevarande budgetår anvisats å riksstaten ett reservationsanslag av 30 000 000 kronor och på tilläggsstat II (prop. 1959:2, SU 17, rskr 51) ett reservationsanslag av 71 000 000 kronor. Inberäknat reservation från föregående budgetår och väntade inkomster, tillhoppa ca 28 000 000 kronor, står 129 000 000 kronor till förfogande under nämnda anslag. Under rubriken Beredskapsarbeten på vägar och gator — vilket anslag avräknas mot automobilskattemedlen — har för innevarande budgetår anvisats på riksstaten ett reservationsanslag av 50 000 000 kronor och på tilläggsstat II ett reservationsanslag av 75 000 000 kronor. Härtill kommer en reservation från föregående budgetår på ca 15 000 000 kronor. Till förfogande står sålunda under detta anslag ca 140 000 000 kronor.

Arbetsmarknadsstyrelsen har (skr. 30/1 1959) inkommit med framställning om ytterligare anslag å tilläggsstat för ifrågavarande ändamål. Styrelsen har därvid anfört i huvudsak följande.

När styrelsen i november 1958 lade fram beräkningar rörande medelsbehovet för innevarande budgetår under förenämnda båda anslag uppskattade styrelsen behovet av beredskapsarbeten under budgetåret till 1 400 000 dagsverken, varav 900 000 beräknades komma att avse allmänna vägar

samt statsbidragsberättigade vägar och gator och 500 000 övriga slag av beredskapsarbeten. Denna prognos rörande behovet av beredskapsarbeten har visat sig väl motsvara utvecklingen i detta avseende under tiden t. o. m. utgången av december 1958, vid vilken tidpunkt ca 6 000 man sysselsattes i dylika arbeten. För tiden härefter har antalet ansökningar om beredskapsarbeten ökat väsentligt. Det skärpta arbetsmarknadsläget gör det enligt styrelsens mening nödvändigt att räkna med att beredskapsarbeten måste sättas igång i sådan utsträckning, att antalet sysselsatta i mars 1959 kommer att uppgå till ca 14 000 man mot tidigare beräknade 10 500 man. Styrelsen framhåller, att både statliga myndigheter och kommuner med hänsyn till utvecklingen på sysselsättningsområdet gjort stora ansträngningar för att åstadkomma nya sysselsättningsobjekt. De härvid uppnådda resultaten torde göra det möjligt för styrelsen att realisera den målsättning i fråga om beredskapsarbetenas omfattning, som sålunda uppställts.

Styrelsen räknar nu med att det för hela budgetåret erforderliga antalet dagsverken kommer att uppgå till 1 700 000, varav 950 000 beräknas falla på vägarbeten och 750 000 på övriga slag av beredskapsarbeten.

De totala kostnaderna för beredskapsarbeten under innevarande budgetår beräknas, till den del arbetena avser vägar och gator, uppgå till ca 185 000 000 kronor. Då ca 140 000 000 kronor beräknas stå till förfogande under anslaget Beredskapsarbeten på vägar och gator, skulle en ytterligare medelsanvisning av 45 000 000 kronor erfordras på tilläggsstat under anslaget ifråga. Med hänsyn till den eftersläpning av utgifterna, som förekommer beträffande detta anslag, anser styrelsen att det för budgetåret behövlige beloppet kan nedbringas till 35 000 000 kronor.

För övriga slag av beredskapsarbeten räknade styrelsen i sin förenämnda beräkning i november 1958 med en kostnad av 50 000 000 kronor innevarande budgetår. Det behov att ytterligare öka sysselsättningen i beredskapsarbeten, som uppkommit, medför en höjning av medelsbehovet till ca 100 000 000 kronor, d. v. s. en ökning med 50 000 000 kronor. Kungl. Maj:t har i propositionen 1959: 2 beräknat 40 000 000 kronor under anslaget Kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m. för industribeställningar. Då enligt vad styrelsen räknar med sådana beställningar under innevarande budgetår behöver täckas till ett belopp som inte överstiger 25 000 000 kronor synes det styrelsen lämpligt att återstående 15 000 000 kronor tas i anspråk för finansiering av beredskapsarbeten. Under nyssnämnda anslag skulle då erfordras ytterligare 35 000 000 kronor.

Departementschefen

Vid anmälan av årets statsverksproposition, femte huvudtiteln, redogjorde jag för den verksamhet, som med anledning av det försvagade sysselsättningsläget innevarande budgetår vidtagits eller planerades och som bekostas huvudsakligen med de under femte huvudtiteln anvisade särskilda arbetsmarknadsanslagen. Under tiden sedan statsverkspropositionen lades fram har utvecklingen varit sådan, att programmet för sysselsättningsstöd-

jande åtgärder ansetts böra upprätthållas och på vissa punkter intensifieras ytterligare. Den omständigheten att antalet vid arbetsförmedlingarna anmälda arbetslösa vid räkningen i mitten av februari visat en betydande nedgång jämfört med antalet i januari (ca 60 000 arbetslösa i februari mot ca 73 000 i januari) synes, med hänsyn till den betydande arbetslöshet som fortfarande kvarstår, inte böra ge anledning till någon minskning av åtgärderna.

Verksamheten bedrivs enligt samma riktlinjer som tidigare, d. v. s. genom omskolningskurser och andra rörlighetsbefrämjande åtgärder, industribeställningar, beredskapsarbeten m. m. I detta sammanhang bör för riksdagen anmälas, att Kungl. Maj:t den 6 mars 1959 bemyndigat överstyrelsen för yrkesutbildning att av anslaget till Bidrag till vissa omskolningskurser m. m. taga i anspråk 10 000 000 kronor utöver tidigare medgivna 15 000 000 kronor, varför detta anslag, som i riksstaten är uppfört med 2 500 000 kronor, får belastas med sammanlagt 25 000 000 kronor innevarande budgetår. Vidare bör anmälas, att Kungl. Maj:t samma dag bemyndigat arbetsmarknadsstyrelsen att bevilja primärkommuner bidrag till projektering av husbyggnadsföretag, vilka kan utföras till motverkande av arbetslöshet (dock ej bostadshus som kan tertiärbelånas). Bidrag har tidigare lämnats endast till detaljplanering av anläggningsarbeten, främst vattenlednings- och avloppsarbeten. Bidrag till projektering av husbyggnad, till vars utförande statsbidrag utgår (t. ex. ålderdomshem), skall som regel återbetalas, när sistnämnda bidrag utbetalas.

Arbetsmarknadsstyrelsens nu föreliggande framställning gäller ökning av medelsanvisningen till beredskapsarbeten. Det program för sådana arbeten, som låg till grund för den tidigare beräkningen av medelsbehovet innevarande budgetår, innefattade sammanlagt 1 400 000 dagsverken och en sysselsättning av 10 500 man i mars månad. Detta program har ansetts böra utvidgas till 1 700 000 dagsverken och en högsta sysselsättning av 14 000 man. Arbetsmarknadsstyrelsens beräkningar av medelsbehovet för sistnämnda program innefattar, enligt vad jag inhämtat, också en omräkning av kostnaderna med hänsyn till att kostnaden per dagsverke visat sig bli något högre än tidigare antagits. Jag tillstyrker att medel beräknas för fullföljande av det nya programmet och jag anser det inte uteslutet, att även detta program kan behöva överskridas. Med hänsyn till ovissheten om utvecklingen på arbetsmarknaden under återstoden av budgetåret bör en betryggande marginal finnas, så att brådskande åtgärder inte skall behöva anstå i brist på medel. Enligt min mening bör ytterligare 45 000 000 kronor beräknas för beredskapsarbeten på vägar och gator samt ett lika stort belopp för övriga beredskapsarbeten. Härvid har jag utgått ifrån att ett sådant överskjutande av kostnader för vissa industribeställningar till anslag för nästa budgetår, som arbetsmarknadsstyrelsen tänkt sig, bör äga rum endast om det befinnes oundgängligen nödvändigt.

Såsom förut nämnts står för innevarande budgetår till förfogande 129 000 000 kronor under anslaget Kostnader för arbetslöshetens bekäm-

pande m. m. och 140 000 000 kronor under anslaget Beredskapsarbeten på vägar och gator eller sammanlagt 269 000 000 kronor. Vid bifall till de av mig nu förordade förslagen kommer det sammanlagda beloppet att stiga till (269 000 000 + 45 000 000 + 45 000 000) 359 000 000 kronor. Som jämförelse må nämnas, att utgifterna för motsvarande ändamål under budgetåret 1957/58 uppgick till ca 112 000 000 kronor.

De ytterligare anslag på tilläggsstat, som jag i det föregående tillstyrkt, bör anvisas, 45 000 000 kronor under rubriken Ytterligare kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m. och 45 000 000 kronor under rubriken Ytterligare medel till beredskapsarbeten på vägar och gator.

Beträffande sistnämnda anslag gör jag hemställan under nästföljande punkt. Här hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Ytterligare kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m.* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1958/59 anvisa ett reservationsanslag av 45 000 000 kronor.

[2] 9 a. *Ytterligare medel till beredskapsarbeten på vägar och gator.* Under hänvisning till vad som anförts under nästföregående punkt hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Ytterligare medel till beredskapsarbeten på vägar och gator* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1958/59 anvisa ett reservationsanslag av 45 000 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

Vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:
Veronika Nissen

Egentliga statsutgifter

Sjunde huvudtiteln

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 13 mars
1959.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDELL, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anmäler under finansdepartementets handläggning hörande ärende angående egentliga statsutgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1958/59 samt anför därvid följande.

E. Diverse

[1] 10. **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.** Till kommittéer och utredningar genom sakkunniga har på riksstaten för innevarande budgetår anvisats ett reservationsanslag av 1 300 000 kronor. Vid ingången av budgetåret fanns vidare å anslaget en reservation av i runt tal 70 000 kronor. Det för budgetåret disponibla beloppet utgör således 1 370 000 kronor.

Med ledning av från kommittéerna inhämtade uppgifter rörande deras verksamhet under innevarande budgetår och med beaktande av behovet av en viss marginal för nytillkommande kommittéer beräknades anslaget efter en genomsnittlig medelsförbrukning om knappt 110 000 kronor per månad. Hittills har utgiften emellertid varit drygt 130 000 kronor per månad. Orsaken härtill är, att flera kommittéer, som planerat avsluta utredningsarbetet under budgetåret 1957/58, fortsatt sin verksamhet jämväl under innevarande budgetår samt att vissa nytillkomna kommittéer varit mer kostnadskrävande än beräknat.

Vad angår medelsförbrukningen för återstående del av budgetåret räknar jag med en något högre medelsåtgång än under de sist förflutna åtta månaderna, främst med hänsyn till att vissa kommittéer kommer att intensifiera sin verksamhet för att hinna slutföra sina uppdrag till budgetårsskiftet. För att täcka de ökade utgifterna under anslaget erfordras en anslagsförstärkning med 300 000 kronor.

Under åberopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1958/59 anvisa ett reservationsanslag av 300 000 kronor.

Vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:
Alice Magnusson

Utgifter för statens kapitalfonder
Avskrivning av nya kapitalinvesteringar

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 13 mars
1959.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDELL, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anmäler fråga om anslag till avskrivning av nya kapitalinvesteringar å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1958/59 och anför därvid följande.

Under innevarande budgetår har äskats dels ett investeringsanslag å tilläggsstat I till gällande riksstat, dels ytterligare några anslag å tilläggsstat II. I enlighet med de principer som hittills tillämpats bör nu, då avskrivningsbehovet för de olika investeringarna kan överblickas, förslag om erforderliga avskrivningsanslag föreläggas riksdagen. Beträffande det å tilläggsstat I anvisade anslaget (till kredit till Turkiet) torde emellertid icke något avskrivningsanslag erfordras. Följande beräkning är således hänförlig till investeringsanslag å tilläggsstat II. Skulle nya avskrivningsbehov uppkomma eller ändring ske i de till grund för här beräknade avskrivningar liggande förhållandena förutsätter jag, att vederbörliga tillägg och jämkningar vidtages av riksdagen.

Jag torde nu i korthet få redogöra för de olika fall, i vilka omedelbar avskrivning är påkallad beträffande ifrågavarande investeringar.

Statens allmänna fastighetsfond. Investeringsanslagen till vissa byggnadsarbeten m. m. vid statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården å 552 000 kronor samt till ytterligare byggnadsarbeten m. m. vid samma skolor å 790 000 kronor torde i enlighet med gällande regler böra avskrivas med 50 procent. Avskrivningsanslagen upptages alltså med 276 000 respektive 395 000 kronor.

Försvarets fonder. För investeringar i försvarets fastighetsfond beräknas avskrivningsbehovet schablonmässigt till 50 procent av den totala investeringen i var och en av fastighetsfondens delfonder med undantag av befästningars delfond, för vilken total avskrivning tillämpas.

Under arméns och marinens delfonder har å tilläggsstat II anvisats investeringsanslag om 92 000 kronor respektive 20 000 kronor. Motsvarande avskrivningsanslag under delfonderna bör alltså upptagas med 46 000 respektive 10 000 kronor.

Statens utlåningsfonder. Anslagen till värnpliktslånefonden och till lånefonden för insamling av skogsfrö torde liksom tidigare böra avskrivas helt. Avskrivningsanslagen upptages alltså med 200 000 respektive 500 000 kronor. Med hänsyn till vad chefen för jordbruksdepartementet senare denna dag kommer att föreslå om villkoren för den särskilda utlåningen från fiskerilånefonden, torde något avskrivningsanslag icke erfordras på grund av det av arbetsmarknadsskäl betingade medelstillskottet till fonden.

Vid min anmälan av avskrivningarna på investeringsanslagen för bostadslånegivningen för budgetåren 1958/59 och 1959/60 (bilaga 19 till respektive års statsverksproposition) har jag redovisat beloppet av avskrivningsmedel som reaktiveras bland annat genom 1957 års riksdagsbeslut om återbetalning av vissa tilläggs lån. I enlighet med vad jag i dessa sammanhang anfört bör några särskilda anslag inte upptagas för avskrivning av de bostadsinvesteringar för vilka medel anvisats å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1958/59 under lånefonden för bostadsbyggande respektive fonden för låneunderstöd.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till avskrivning av nya kapitalinvesteringar i härefter angivna fonder å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1958/59 anvisa följande *reservationsanslag*, nämligen

Statens allmänna fastighetsfond:

Socialdepartementet:

<i>Vissa byggnadsarbeten m. m. vid statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården</i>	276 000
<i>Ytterligare medel till vissa byggnadsarbeten m. m. vid statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården</i>	395 000

Försvarets fonder:

Försvarsdepartementet:

Försvarets fastighetsfond:

<i>Arméns delfond</i>	46 000
<i>Marinens delfond</i>	10 000

Statens utlåningsfonder:

Försvarsdepartementet:

<i>Värnpliktslånefonden</i>	200 000

Jordbruksdepartementet:

<i>Lånefonden för insamling av skogsfrö</i>	500 000

Vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:
Alice Magnusson

Kapitalinvesteringar

Utrikesdepartementet

Utdrag av protokollet över utrikesdepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 13 mars 1959.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDELL, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM.

Ministern för utrikes ärendena anmäler här efter under utrikesdepartementets handläggning hörande ärende angående kapitalinvestering å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1958/59 samt anför därvid följande.

VIII. Fonden för förlag till statsverket

[1] 1 a. Förlagskapital för vissa internationella organisationers rörelsefonder. Sverige äger för närvarande del i rörelsefonderna för följande sex internationella organisationer: Förenta Nationerna, organisationen för europeiskt ekonomiskt samarbete (OEEC), världshälsovårdsorganisationen, Förenta Nationernas organisation för uppfostran, vetenskap och kultur (Unesco), internationella rådet för samarbete på tullområdet samt internationella atomenergiorganet. Beträffande Förenta Nationernas och OEEC:s rörelsefonder har verkställda delåterbetalningar av svenska kapitalinsatser vid flera tillfällen gått i avräkning å de årliga svenska bidragen till respektive organisations driftbudget i stället för att tillgodoföras fonden för förlag till statsverket.

1947 års riksdag beviljade till Förenta Nationernas rörelsefond å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1946/47 under fonden för förlag till statsverket ett investeringsanslag av 1 695 000 kronor (prop. 1947: 29, SU 1947: 30, rskr. 1947: 63). Av anslagna medel togs 1 692 000 kronor i anspråk. Med anledning av att Sveriges bidragsprocent till fonden sänkts alltsedan 1948 har återbetalningar av delar av den svenska insatsen skett under åren 1948—1953, 1955 och 1958 med sammanlagt 710 948 kronor. År 1957 beslöts en höjning av rörelsefondens till 22 miljoner dollar, vilket hade till följd att den svenska insatsen ökades med 3 200 dollar eller 16 576 kronor. Nettominskningen av det svenska kapitalbidraget var sålunda intill den 31 december

1958 (710 948 — 16 576) 694 372 kronor. Av dessa medel har 49 520 kronor återförts till fonden för förslag till statsverket, medan återstoden 644 852 kronor avräknats från Sveriges årliga bidrag till organisationen och sålunda kommit anslaget III B 2 Förenta Nationerna till godo.

I detta sammanhang får jag även anmäla, att för organisationens budgetår 1959 en ny ökning av dess rörelsefond till 23,5 miljoner dollar beslutats. Detta medför, att den svenska insatsen måste ökas med 4 389 dollar eller i runt tal 22 800 kronor.

På tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1948/49 beviljade 1949 års riksdag till *OEEC:s rörelsefond* ett investeringsanslag av 600 000 kronor (prop. 1949: 2, SU 1949: 15, rskr. 1949: 25). Härav utnyttjades 503 922 kronor. År 1954 beslöt organisationen, att rörelsefonden skulle nedsättas till 300 miljoner franska francs, sedan det visat sig att behovet av dylika medel avsevärt minskat. Som en följd härav restituerades till Sverige 408 663 kronor av det svenska bidraget. På grund av sänkningar av den svenska bidragskvoten till organisationen under budgetåren 1955/56—1958/59 har därutöver återbetalats 40 924 kronor. Sammanlagt har sålunda 449 587 kronor restituerats, vilka medel avräknats från Sveriges årliga bidrag till organisationen (jfr III ht 1956, s. 10 och III ht 1957, s. 12).

I proposition 1959: 49 har Kungl. Maj:t föreslagit, att riksdagen måtte godkänna konventionen om upprättande av Mellanstatliga rådgivande sjöfartsorganisationen (IMCO). I propositionen, s. 28, anmäler chefen för handelsdepartementet i fråga om kostnaderna för svenskt medlemskap bland annat, att den svenska andelen till organisationens rörelsefond beräknas uppgå till omkring 7 000 kronor.

Departementschefen

De nämnda återbetalningarna av Sveriges insatser till Förenta Nationernas och OEEC:s rörelsefonder om 644 852 respektive 449 587 kronor bör såsom kapitalåterbetalning tillgodoföras fonden för förslag till statsverket. Dessa medel bör därvid i konsekvens med vad jag nyss anfört belasta utrikesdepartementets förslagsanslag III ht B 2 Förenta Nationerna och B 3 OEEC för innevarande budgetår.

Insatserna i de internationella organisationernas rörelsefonder växlar ofta år från år beroende på justeringar av medlemsländernas bidragskvoter eller förändringar av fondernas storlek. Det synes därför ändamålsenligt att medel, som kan komma att återbetalas från en fond, skall såsom förlagsmedel stå till departementets förfogande. Vid en eventuell höjning av den svenska andelen i någon av de tidigare nämnda rörelsefonderna kan därvid medel omedelbart disponeras.

I enlighet med vad jag här framhållit uppgår medelsbehovet för öknningar av de svenska insatserna i Förenta Nationernas och IMCO:s rörelsefonder till (22 800 + 7 000) 29 800 kronor eller avrundat 30 000 kronor.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen
att till *Förlagskapital för vissa internationella organisations rörelsefonder* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1958/59 anvisa ett investeringsanslag av 30 000 kronor.

Vad ministern för utrikes ärendena sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:
Anders Forsse

Kapitalinvesteringar

Jordbruksdepartementet

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholm slott den 13 mars 1959.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDELL, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM.

Chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Netzén, anmäler härefter under jordbruksdepartementets handläggning hörande ärende angående kapitalinvestering å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1958/59 samt anför därvid följande.

V. Statens utlåningsfonder

[1] 9. **Fiskerilånefonden.** Avmattningen i det allmänna konjunkturläget har försämrat arbetstillgången inom varvsindustrien och medfört personalinskränkningar vid åtskilliga företag. Den minskade ordertillgången har hårdast drabbat de mindre och medelstora varven samt reparationsavdelningarna vid vissa storföretag. På många orter dominerar mindre och medelstora varv den industriella verksamheten och följderna av driftinskränkningar kan därför bli lokalt mycket kännbara. Då sysselsättningssvårigheterna inom varvsindustrien skärptes under hösten 1958, ställde arbetsmarknadsstyrelsen, med stöd av givna bemyndiganden, medel till förfogande åt statliga myndigheter — bl. a. generaltullstyrelsen, sjöfartsstyrelsen samt väg- och vattenbyggnadsstyrelsen — för utläggande av beställningar hos mindre och medelstora svenska varv. Även andra särskilda åtgärder har under de senaste månaderna vidtagits för att uppehålla sysselsättningen inom varvsindustrien. Sålunda har i ett fall nybyggnad av fartyg kunnat igångsättas genom kreditgaranti från exportkreditnämnden. Vidare har lånenämnden för den mindre skeppsfarten i samråd med arbetsmarknadsstyrelsen lämnat lån för ny- eller ombyggnad av fartyg vid varv med arbetsbrist. I propositionen 1959: 40 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen en förstärkning i arbetslöshetsbekämpande syfte av statens lånefond för den mindre skeppsfarten med 17 500 000 kr.

I skrivelse den 19 februari 1959 har *arbetsmarknadsstyrelsen* hemställt, att i sysselsättningsbefrämjande syfte inom framför allt den mindre varvsindustrien fonden för fiskerinäringens befrämjande (fiskerilånefonden) måtte under budgetåret 1958/59 tillföras ett särskilt tillskott å 5 000 000 kr. Beloppet avses skola användas för att vid dylika varv i vidgad omfattning möjliggöra byggande och modernisering av fiskefartyg samt för inköp av motorer till sådana fartyg.

Arbetsmarknadsstyrelsen erinrar inledningsvis om de hittills vidtagna eller föreslagna åtgärderna för att motverka arbetslöshet vid svenska småvarv. Under år 1959 har emellertid till styrelsen inkommit meddelanden om ytterligare driftsinskränkningar inom varvsindustrien. Med hänsyn härtill finner styrelsen ytterligare åtgärder erforderliga för att motverka denna arbetslöshet. Då icke enbart fraktfarten utan även fiskerinäringen har betydelse för sysselsättningen inom den mindre varvsindustrien, är enligt styrelsens mening ökade lånemöjligheter jämväl för sistnämnda näring önskvärda.

Beträffande utvecklingen efter det senaste världskriget av fartygsbeståndet m. m. inom fiskerinäringen anför arbetsmarknadsstyrelsen bl. a. följande.

Den förskjutning mot större och kraftigare fartygstyper inom fisket, som skett under efterkrigstiden och som får anses vara en följd av västkustfiskets förskjutning mot allt avlägsnare fiskevatten, har medfört att de lån, som kunnat erhållas från fiskerilånefonden, numera endast täcker en mindre del av kostnaderna för förvärv av fiskefartyg. Denna utveckling, som skett jämsides med prisstegring och ökade svårigheter att erhålla kredit, har resulterat i att den upprustning och modernisering av fiskeflottan, som påbörjades efter andra världskriget, kraftigt bromsats upp. Av de 201 fiskefartyg, som enligt Sveriges skeppslista år 1958 byggts efter år 1945, tillkom sålunda 150 under de 6 första efterkrigsåren. Tillskottet per år av nya fartyg framgår av följande sammanställning.

Byggnadsår	Antal fartyg	Byggnadsår	Antal fartyg
1946	18	1952	1
1947	25	1953	2
1948	28	1954	10
1949	32	1955	18
1950	32	1956	10
1951	15	1957	10
		Summa	201

Icke mindre än 184 av de 201 fartyg, som byggts efter kriget, var registrerade i Göteborgs och Bohus län. På syd- och ostkusten har behovet av trålfartyg huvudsakligen tillgodosetts genom inköp av äldre fartyg, som använts inom västkustfisket. Enligt fiskeristyrelsen är emellertid även en modernisering av den svenska fiskeflottan i Östersjön nödvändig — icke minst ur sjösäkerhetssynpunkt. Härtill kommer att de på ostkusten rådande is- och hamnförhållandena kräver speciella båttyper, som i vissa avseenden avviker från de inom västkustfisket vanligaste fartygstyperna.

Ett visst mått på investeringsviljan inom fiskerinäringen utgör de årligen inkommande framställningar om låneunderstöd från fonden för fiske-

rinäringens befrämjande. Sökta, tillstyrkta och beviljade lån ur fiskerilånefonden i Göteborgs och Bohus län under de tre senaste åren framgår av följande sammanställning.

	År 1956		År 1957		År 1958	
	Sökta lån 1 000 kr.	Beviljade lån 1 000 kr.	Sökta lån 1 000 kr.	Beviljade lån 1 000 kr.	Sökta lån 1 000 kr.	Beviljade lån 1 000 kr.
Nya fartyg . .	1 535	933	1 236	643	852	647
Äldre fartyg	2 408	769	2 369	684	2 839	903
Motorbyten	715	270	1 105	350	812	263
Redskap	50	—	—	—	—	—
Ombyggnad	40	—	—	—	—	—
Summa kr.	4 748	1 972	4 710	1 677	4 503	1 813

Då den sökta lånesumman under de senaste åren avsevärt överstigit det belopp, som stått till disposition för utlåning, har maximibeloppet för fiskerilån — 120 000 kr. — icke ens kunnat utgå i fall där ansökan avsett förvärv av nybyggda fartyg med en dräktighet av 90—100 bruttoton. Kostnaden för träfartyg av denna typ uppgår numera till ca 400 000 kr. och för stålfartyg till omkring 500 000 kr. Med hänsyn till den stora differensen mellan sökta och beviljade lånebelopp och det ur sysselsättningsynpunkt framförda önskemålet att stimulera byggandet av större fiskefartyg, får en betydande höjning av maximibeloppet anses motiverad.

Endast i undantagsfall synes beställningar av fiskefartyg gå till utländska varv. Däremot har inköp av motorer i betydande utsträckning gällt utländska fabrikat. På grund av svårigheter att få avsättning för motorer har ett större svenskt företag nyligen måst vidtaga omfattande inskränkningar i sin personalstyrka. Då en betydande del av ansökningarna om lån ur fiskerilånefonden avser inköp av motorer, skulle därför en förstärkning av fiskerilånefonden även få betydelse för motortillverkningen i riket, där est beviljandet av lån begränsades till motorer, som produceras vid företag i Sverige.

Då ändamålet med det nu föreslagna tillskottet till fiskerilånefonden är att upprätthålla sysselsättningen inom varvsindustrien, bör detsamma enligt arbetsmarknadsstyrelsen hållas skilt från övriga fondmedel och långivning med anlitande av tillskottet endast ifrågakomma, när arbetsmarknadsstyrelsen gjort framställning därom hos fiskeristyrelsen, som i sådana ärenden bör fungera som låneförmedlare. Lån med anlitande av tillskottsmedlen bör regelmässigt kunna beviljas för om- och nybyggnad av fiskefartyg samt för motorbyten. Dylåna lån bör vidare kunna lämnas upp till ett högsta belopp per fartyg av 250 000 kr. Likaså bör enligt styrelsen kredit kunna lämnas till varv för byggande av fartyg, även om avtal med köpare om förvärv av fartyget icke föreligger. Vid fiskeristyrelsens behandling av ifrågavarande ärenden bör företrädare för arbetsmarknadsstyrelsen beredas tillfälle att närvara. För lånen bör få föreskrivas de särskilda villkor, som betingas av medlens användning i arbetslöshetsbekämpande syfte.

Departementschefen

Av den lämnade redogörelsen framgår att de av konjunkturläget be-
tingade sysselsättningssvårigheterna vid våra mindre och medelstora
skeppsvarv under hösten 1958 har motverkats genom statliga beställningar,
exportkreditgaranti och utlåning från lånefonden för den mindre skepps-
farten. I proposition till årets riksdag (1959: 40) har Kungl. Maj:t vidare
i samma syfte föreslagit en förstärkning av nämnda lånefond med 17 500 000
kronor. Arbetsmarknadsstyrelsen har emellertid funnit de hittills företagna
eller föreslagna åtgärderna icke vara tillfyllest för att motverka den ar-
betslöshet vid de svenska småvarven, som kan väntas uppstå. För att göra
det möjligt att tillföra dessa varv ytterligare sysselsättningsobjekt har ar-
betsmarknadsstyrelsen därför föreslagit en omedelbar förstärkning av låne-
resurserna för om- och nybyggnad av fiskefartyg samt för motorbyten på
dylika fartyg. Med hänsyn till värdet för sysselsättningspolitiken av en så-
dan förstärkning anser jag mig böra i huvudsak biträda arbetsmarknads-
styrelsens förslag.

Enligt vad jag under hand inhämtat är kapitaltillgångarna inom fiskeri-
lånefonden för närvarande i stort sett helt disponerade. Då för de åsyftade
åtgärderna kräves en väsentlig förstärkning av utlåningsmöjligheterna, an-
ser jag mig böra godtaga arbetsmarknadsstyrelsens förslag, att ett belopp
av 5 000 000 kronor tillföres fonden. Beloppet bör i sin helhet disponeras
för lån i samband med beställningar vid medelstora och framför allt mindre
svenska skeppsvarv samt vid motorverkstäder. Enär vidare de ökade möj-
ligheterna till utläggande av beställningar vid ifrågavarande varv bör ska-
pas utan dröjsmål, torde beloppet böra äskas å tilläggsstat till riksstaten för
innevarande budgetår.

Såsom arbetsmarknadsstyrelsen anfört bör beträffande dispositionen av
ifrågavarande kapitaltillskott till fiskerilånefonden vissa särskilda regler
uppställas. Tillskottet bör sålunda hållas skilt från övriga fondmedel. Vi-
dare bör långivning med anlitan av tillskottsmedlen endast ifrågakom-
ma, när arbetsmarknadsstyrelsen gjort framställning därom hos fiskeri-
styrelsen, som i sådana ärenden bör fungera som låneförmedlare. Med hän-
syn till ändamålet med den nu föreslagna långivningen bör sålunda såsom
låneförmedlare icke anlitas hushållningssällskapen eller, i Göteborgs och
Bohus län, landstinget, vilka eljest förmedlar fiskerilånen. Vid fiskeristy-
relsens behandling av ärenden om lån ur ifrågavarande tillskottsmedel bör
företrädare för arbetsmarknadsstyrelsen beredas tillfälle att närvara. Lånen
bör kunna beviljas för om- eller nybyggnad av fiskefartyg samt för motor-
byten på dylika fartyg. Att såsom arbetsmarknadsstyrelsen föreslagit med-
ge kredit till varv för byggande av fartyg, även om avtal med köpare om
förvärv av fartyget icke föreligger, finner jag mig dock icke kunna förorda.
Maximibeloppet för lån från fiskerilånefonden utgör sedan år 1953 120 000
kronor. Arbetsmarknadsstyrelsen har för nu ifrågavarande särskilda lån
föreslagit ett maximibelopp per fartyg av 250 000 kronor. Med hänsyn till
att syftet med sistnämnda lån är att i dagsläget skapa ökade möjligheter

till sysselsättning inom varvsindustrien anser jag liksom arbetsmarknadsstyrelsen, att maximibeloppet bör sättas högre än vid den normala långivningen. Efter överväganden har jag emellertid funnit mig böra förorda, att sagda belopp bestämmas till högst 150 000 kronor. Dock bör lån för anskaffning av fiskebåt genom nybyggnad icke avse högre belopp än 80 procent av det för fartyget avtalade priset. Räntan å lån ur tillskottsmedlen bör utgå efter normalräntan, för närvarande 4,25 procent. För lånen bör få föreskrivas de särskilda villkor i övrigt, som betingas av medlens användning i arbetslöshetsbekämpande syfte. Amorterings- och räntefrihet bör åtnjutas under två år och amorteringstiden torde böra fastställas till högst tio år. Inflytande amorteringar å nu ifrågakvarande lånemedel bör tills vidare tillföras fiskerilånefonden för att användas för fondens ordinarie ändamål. I övrigt bör beträffande säkerhet och försäkringskyldighet samt utbetalning, amortering och uppsägning av lånen gälla föreskrifter, vilka i huvudsak motsvarar dem, som enligt kungörelsen 1957:340 gäller vid utlåning från statens lånefond för den mindre skeppsfarten. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att i huvudsaklig överensstämmelse med vad som nu anförts meddela erforderliga bestämmelser i ämnet.

Under åberopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Fiskerilånefonden* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1958/59 anvisa ett investeringsanslag av 5 000 000 kronor.

Vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

Gunnar Eklund

Bihang**Förteckning**

över av Kungl. Maj:t hos riksdagen år 1959 äskade anslag å tilläggsstat
II till riksstaten för budgetåret 1958/59 utöver de i proposition nr 2
upptagna anslagen

Driftbudgeten**A. Egentliga statsutgifter***IV. Försvarsdepartementet*

E: 20	Ytterligare kostnader för organiserande av en svensk FN-styrka, <i>reservationsanslag</i>	9 000 000
E: 21	Svenska övervaknings- och repatrieringskontingenterna i Korea, <i>reservationsanslag</i>	700 000
		9 700 000

V. Socialdepartementet

E: 8 a	Ytterligare kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m., <i>reservationsanslag</i>	45 000 000
E: 9 a	Ytterligare medel till beredskapsarbeten på vägar och gator, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskatte-medlen	45 000 000
		90 000 000

VII. Finansdepartementet

E: 10	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>	300 000
	Säger för egentliga statsutgifter	100 000 000

B. Utgifter för statens kapitalfonder**III. Avskrivning av nya kapitalinvesteringar***C. Statens allmänna fastighetsfond*

Socialdepartementet:

6	Vissa byggnadsarbeten m. m. vid statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården (III:6), <i>reservationsanslag</i> . . .	276 000
6 a	Ytterligare medel till vissa byggnadsarbeten m. m. vid statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården (III:6 a), <i>reservationsanslag</i>	395 000
		671 000

D. Försvarets fonder

Försvarsdepartementet:

Försvarets fastighetsfond:

1	Arméns delfond (IV:A:10 a), <i>reservationsanslag</i>	46 000
2	Marinens delfond (IV:A:17 a), <i>reservationsanslag</i>	10 000
		<u>56 000</u>

E. Statens utlåningsfonder

Försvarsdepartementet:

a	Värnpliktlånefonden (V:1 a), <i>reservationsanslag</i>	200 000

Jordbruksdepartementet:

7	Lånefonden för insamling av skogsfrö (V:9 a), <i>reservationsanslag</i>	500 000
		<u>700 000</u>

Säger för utgifter för statens kapitalfonder 1 427 000Säger för driftbudgeten 101 427 000**Kapitalbudgeten****Kapitalinvestering***III. Statens allmänna fastighetsfond*

Socialdepartementet:

6 a	Ytterligare medel till vissa byggnadsarbeten m. m. vid statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården ..	790 000

V. Statens utlåningsfonder

Jordbruksdepartementet:

9	Fiskerilånefonden.....	5 000 000

Handelsdepartementet:

10	Statens lånefond för den mindre skeppsfarten.....	17 500 000
		<u>22 500 000</u>

VIII. Fonden för förlag till statsverket

Utrikesdepartementet:

1 a	Förlagskapital för vissa internationella organisationers rörelsefonder.....	30 000

Säger för kapitalbudgeten 23 320 000